

VÆRDIGHEDSPOLITIK

Furesø Kommune 2018-2021

Værdighedspolitik for Furesø Kommunes Ældrepleje

1. Forord

Værdighedspolitikken skal sikre bevarelse af værdighed i ældreplejen. Det er den politisk besluttede ramme om alle indsatser og indgår som et bærende og integreret element i alle tiltag. Omdrejningspunktet for politikken er et værdigt seniorliv og en god livskvalitet.

Værdighedspolitikken relaterer sig til de indsatser, som kommunen yder efter serviceloven i forhold til personlig hjælp, omsorg og pleje mm. Værdighedspolitikken afgrænses til de indsatser, der i praksis hovedsageligt gives til borgere over folkepensionsalderen.

Det politiske arbejdsprograms mål for *En god og tryk ældrepleje* er med til at understøtte Værdighedspolitikken og sikre det værdige liv.

Værdighedspolitikken 2018-2021 er blevet til med udgangspunkt i Furesøs model for borgerinddragelse. Borgerinddragelsen har inkluderet såvel brugere, pårørende, medarbejdere og interessenter, herunder Seniorråd, Handicapråd og Ældresagen.

Medlemmerne af udvalget for sociale forhold, sundhed og et godt seniorliv har været inddraget i arbejdet via en styringsdialog, tematiserede dialoger med borgere og fagpersoner om henholdsvis *en værdig død* og *støtte til pårørende*. Endelig har udvalget deltaget i en opsamlende workshop med borgere, fagpersoner og interessenter. Allerede opsamlede input i forbindelse med udarbejdelse af *Demensstrategien for Furesø Kommune* er desuden inddraget i arbejdet med udarbejdelsen af den nye, revideret værdighedspolitik.

Furesø Kommune er aktivt forebyggende i det borgerrettede arbejde - med fokus på at støtte borgerne i at være så selvhjulpne og aktive som muligt med træning, hjælpemidler, nye teknologier og ved indretning af boliger, by og byrum. Bliver man svækket pga. sygdom eller andet, tilbydes man træning og evt. pleje, omsorg og støtte i relation til ens funktionsniveau og behov.

Furesø Kommune understøtter et mangfoldigt lokalsamfund med stærke fællesskaber og et aktivt, inkluderende foreningsliv. Deltagelse i fællesskaber er med til at forebygge ensomhed og social isolation. Al erfaring viser, at jo stærkere fællesskaber man indgår i, desto mere selvhjulpne og tilfreds med livet er man. I Furesø er alle borgere medborgere, og vi hjælper hinanden med det, vi kan.

Værdighedspolitik 2018-2021 afløser Værdighedspolitikken fra 2016, og er udarbejdet i respekt for visionerne i Handicappolitikken og Sundhedspolitikken.

Matilde Powers, formand for Udvalg for sociale forhold, sundhed og et godt seniorliv

En velfungerende ældrepleje er en af hjørnestenene i den kommunale velfærd. I Furesø Kommune arbejder vi for en god og tryk ældrepleje. Værdighedspolitikken skal kunne favne og rumme også de svageste borgere. Værdighedspolitikken for Furesø Kommunes Ældrepleje danner rammen for de mål og indsatser, der er opstillet for en god og tryk ældrepleje.

Der er 7 fokusområder i Værdighedspolitikken som danner ramme for indsatser og mål. De er:

1. **Selvbestemmelse**
2. **Livskvalitet**
3. **Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen**
4. **Mad og ernæring**
5. **En værdig død**
6. **Pårørende**
7. **Ensomhed**

Med baggrund i Furesø Kommunes politiske arbejdsprogram for 2018-2021, er der i Værdighedspolitikken et gennemgående tema; *Stærke Fællesskaber*. Temaet går på tværs af de 6 ovenstående fokusområder og skal sikre, at Furesø Kommune i et styrket samarbejde med de frivillige, arbejder med punkt 2.3 i det politiske arbejdsprogram, *"Fællesskab og livsglæde for alle seniorer"*, som fremhæver:

- Aktiviteter målrettet de mest udsatte og ensomme borgere
- Styrket samarbejde med og mellem Gedevasevang og Skovgården
- Styrket samarbejde med Seniorrådet, Frivilligcenteret og Ældresagen om målrettede indsatser, der styrker fællesskaber.
- Tydelig og let tilgængelig PR omkring vores mange gode aktivitetstilbud for seniorer
- Særlig opsøgende indsats for isolerede/ensomme ældre i samarbejde med hjemmeplejen, praktiserende læger m.fl.

I politikken kan man læse om de ambitioner, Furesø Kommune har for borgernes oplevelser, når de har brug for pleje, aflastning eller anden hjælp. Nogle af de citater, der er opsamlet fra de borgerinddragende aktiviteter, er illustreret i politikken.

I Furesø Kommune har vi løbende fokus på kompetenceudvikling af medarbejdere tættest på borgerne, så vi kan honorere de ambitioner, som kommunen har sat sig indenfor Værdighedspolitikken seks fokusområder.

1. Selvbestemmelse

Uanset alder skal man kunne leve et værdigt liv med den højest mulige grad af livskvalitet og værdighed. For de fleste indebærer dette en høj grad af selvbestemmelse, uagtet at man samtidig har et stort behov for støtte og pleje. Det er i både kommunens og i den enkelte borgers interesse, at man som borger bruger egne ressourcer til at bevare selvstændigheden. At kunne klare sig selv og mestre sit liv uden at være afhængig af hjælp giver følelsen af frihed og værdighed og medvirker samtidig til et bedre helbred både fysisk og psykisk. Derved mindskes risikoen for bl.a. ensomhed. Derfor tilbyder Furesø Kommune støtte og træning i at klare flest mulige gøremål selv - så længe som muligt. Med afsæt i den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie.

Alle borgere, der får behov for hjælp og pleje, skal opleve Furesø Kommune som en omsorgsfuld kommune, der understøtter frihed og selvbestemmelse i samarbejdet om en god hverdag.

Borgerne er selvsagt forskellige med forskellige behov for støtte. Borgerne skal have valgmuligheder og betragtes som, og inddrages som, aktive medspillere og samarbejdspartnere.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger, oplever:

- at være ligeværdig medspiller i hvordan hverdagen og plejen tilrettelægges
- at der er respekt for egne ønsker og prioriteringer
- at mål for indsatser aftales i fællesskab
- at medarbejderne omsorgsfuldt understøtter størst mulig selvbestemmelse
- at selvbestemmelsesretten understøttes omsorgsfuldt, hvis man på grund af svækkelse og vanskeligheder har svært ved at give udtryk for sine ønsker.

På Furesø Kommunes plejecentre bestemmer borgerne selv hvornår og hvor tit de ønsker et bad, samt tidspunktet på dagen. Borgeren bestemmer også, om de vil tidligt op eller sove længe - eller måske have en dag under dynen.

"Det har stor betydning for mig at komme ud flere gange ugentligt i den friske luft."

"Jeg kan godt lide selv at gå i butikker, selv at købe ind og selv at lave mad."

2. Livskvalitet

Furesø Kommune vil støtte alle ældre borgere i at genvinde, udvikle eller vedligeholde funktionsevnen i et omfang, så det svarer til egen opfattelse af et selvstændigt og meningsfyldt liv.

Hvad der giver livet værdi, er forskelligt fra person til person. I arbejdet med at sikre højst mulig livskvalitet, tager Furesø afsæt i, hvad der giver livskvalitet for den enkelte.

Relationer og tryghed har stor betydning for livskvalitet. Tryghed er at være sikker på at få den hjælp, man har behov for og at blive mødt af medarbejdere, der både forholder sig til, hvad man har behov for, men også hvad man sætter pris på.

Har man behov for omfattende hjælp og bor på et plejecenter, tilrettelægges miljøet og hverdagen, så man fortsat har mulighed for at leve det liv, man selv definerer som godt og indholdsrigt.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger, oplever:

- at der sættes ord på ens egen oplevelse af livskvalitet, og der styres efter dette
- at der er forskellige tilbud og muligheder for samvær med andre, herunder støtte til at blive en del af samværet
- at tilbud om træning, omsorg og pleje planlægges og tilrettelægges, så det giver livskvalitet ud fra ens egne ønsker og behov
- at der ved sygdom eller anden svækkelse bliver tilbudt træning, støtte og pleje
- at forskelligheder rummes og respekteres.

Første gang borgere med demens besøges af hjemmeplejen skrives deres 'livshistorie' ned. Livshistorien følger borgeren, så medarbejderne omkring borgeren kender den, og hvad der giver livskvalitet for borgeren, også hvis borgeren en dag ikke selv kan give udtryk herfor.

"Frivillige er til stor nytte og glæde og kan være stedfortrædere for et manglende netværk."

"Socialt samvær giver livskvalitet."

"Det er vigtigt, at man støttes mest muligt i fortsat at dyrke sine interesser."

3. Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Borgerne i Furesø Kommune skal opleve en sammenhængende og koordineret indsats, hvad enten man modtager forskellige tilbud fra kommunen eller tilbud på tværs af kommune, almen praksis og hospital.

I Furesø Kommune arbejder vi systematisk med tidlig opsporing af funktionstab, forebyggelse af yderligere funktionstab og at øge funktionsniveauet hos den enkelte. Træning, pleje og omsorg tager afsæt i faglig viden og tværfaglig koordination og samarbejde.

Udgangspunktet er, at træning, omsorg og pleje skal øge selvhjulpethed og livskvalitet, uanset om man har et nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau. De rehabiliterende indsatser, og mål for indsatserne, sker i dialog og samarbejde og med empati, så man som borger oplever tryghed ved at være eller blive selvhjulpethed.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger, oplever:

- at der er mulighed for - og støtte til - at vedligeholde og styrke de fysiske og psykiske færdigheder og blive så selvhjulpethed som muligt
- at dialogen om mål for rehabilitering og træning giver tryghed
- at den tilbudte rehabilitering, træning, pleje eller hjælp er meningsfuld
- at medarbejderne er fagligt kvalificerede og samarbejder tværfagligt
- at der er kontinuitet og sammenhæng i indsatser mellem hospital, almen praksis og kommune og internt i kommunen
- at velfærdsteknologi indføres med respekt for - og i samarbejde - med borgeren.

I Furesø har vi "Kom Trygt Hjem" indsatsen. Når man som borger er indlagt på hospital eller rehabiliteringscentret får man besøg af en udskrivningskoordinator og sygeplejerske, som går i dialog med plejepersonalet om udskrivningen og hvilke indsatser, der er brug for. Følge-hjem sygeplejersken har løbende kontakt med borgeren og følger op på, om alting fungerer for borgeren og eventuelle pårørende.

"Det er vigtigt, at personalet taler sammen, og at der er god koordinering mellem hjemmesygeplejen og hjemmehjælpen."

"Kvalitet i plejen er glade medarbejdere, som ønsker at blive på deres arbejdsplads, så man ikke oplever mange skiftende medarbejdere i hjemmet."

4. Mad og ernæring

Kvalitet betyder, at maden skal være velsmagende og indbydende. Det gode måltid har betydning for appetitten og lysten til at spise, ligesom måltider kan være en anledning til at mødes i fællesskab med andre. Maden skal målrettes den enkeltes ernæringsmæssige behov for at give et godt fundament for at leve et så aktivt og sundt liv som muligt. I Furesø skal der være muligheder, der giver valgfrihed.

Madens ernæringsmæssige kvalitet og sammensætning har stor betydning for livskvalitet, livsudfoldelse og helbred. Derfor er der fokus på det sundhedsfremmende og forebyggende aspekt i kosten, herunder også særlig indsats målrettet dem, der er småt spisende.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger, oplever:

- at der er valgmuligheder, så man selv har mulighed for at sammensætte sine måltider
- at maden tilpasses ens ernæringsmæssige behov
- at der er muligheder for fællesskaber
- at maden smager og serveres indbydende
- at der på plejecentrene er et miljø, der inspirerer til at spise.

Furesø etablerer et kostudvalg for hhv. hjemmeboende, plejecentre og rehabiliteringscentret. Udvalgene for hjemmeboende og plejecentre skal bestå af borgere, pårørende og medarbejdere. For borgere på Rehabiliteringscentret vil udvalget bestå af medarbejdere. Kostudvalgene kan rådgive og give input til køkkenet på Lillevang, så tilbuddene tilpasses og udvikles efter ønsker og behov.

"Maden smager bedre i selskab med andre."

"Jeg elsker at lave mad fra bunden. Det er afgørende at få hjælp til indkøb."

5. En Værdig død

I Furesø Kommune har vi fokus på, at værdigheden bevares gennem livet helt frem til, at man dør. Når livet afsluttes, er det vigtigt, at ønsker til den sidste tid respekteres, og at situationen er præget af omsorg og tryghed. Der skal være rum til at tale om døden, og medarbejdere skal støtte den, der skal tage afsked med livet, så der bliver den højest mulige grad af selvbestemmelse og værdighed.

Det er vigtigt, at der tages hånd om både pårørende og den døende, og at alle parter har kendskab til de muligheder, der findes for aflastning, sjælesorg og andre relevante tilbud.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger og pårørende, oplever:

- at døden ikke er et tabu
- at Furesø Kommune sikrer, at den sidste tid er præget af støtte og omsorg
- at der tages udgangspunkt i behov og ønsker for den sidste tid
- at det er nemt at få overblik over hjælp og tilbud i kommunen og hos frivillige foreninger/aktører
- at medarbejderne er kompetente og klædt på til at tage svære samtaler.

I Furesø Kommune er der afsat tid og ressourcer til ekstra pleje og omsorg i den sidste tid. Hvert besøg fra hjemmeplejen og hjemmesygeplejen udvides, så der kan ydes den rette pleje og omsorg.

"Alle medarbejdere bør have en naturlighed i forhold til død og angsten for døden hos borgeren. Døden må ikke være tabu."

"Ingen må dø i smerte"

"Det er en hjælp for de efterladte at vide, at den døende har fået trøst."

6. Pårørende

Som pårørende til et familiemedlem, der kræver megen pleje og omsorg, kan man have brug for aflastning. Det er vigtigt, at man som pårørende bliver støttet i sin situation, og at det er nemt at finde frem til de aflastende tilbud, der er i hhv. kommunalt og frivilligt regi. Som borger i Furesø Kommune skal man møde medarbejdere, som har forståelse for - og faglig viden om - den svære situation, man er i som pårørende.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger, oplever:

- at man bliver oplyst om relevante aflastende og støttende tilbud
- at det er nemt at få overblik over hjælp og tilbud målrettet pårørende i kommunen og hos andre aktører
- at der er tæt dialog med medarbejdere i hjemmepleje, -sygepleje, genoptræningscenter, på pleje- og rehabiliterings og aktivitetscentre
- at Furesø Kommune understøtter frivillige initiativer og samarbejder med borgere og andre interessenter.

I Furesø Kommune er der rådgivning til pårørende, herunder pårørendekurser og pårørendegrupper på plejecentre og dagtilbud.

"Man kan have brug for hjælp på alle tider af døgnet."

"Jeg er i gang uafbrudt."

"Havde jeg vidst man kunne få tilskud til psykolog, ville jeg have overvejet det."

7. Forebyggelse og bekæmpelse af ensomhed

Sociale relationer er afgørende for vores psykiske og fysiske helbred. I Furesø Kommune ønsker vi at hjælpe de personer der er ufrivilligt alene med at få genskabt forbindelsen til andre mennesker, så der er aktiviteter og fællesskaber at se frem til og deltage i. Hverdagen skal opleves som meningsfuld igennem hele livet.

I Furesø kommune ønsker vi, at man som borger, oplever:

- at have meningsfuld personlig kontakt med de ansatte der yder personlig hjælp og aflastning i hverdagen
- at der findes sociale tilbud og trygge fællesskaber i eget lokalområde
- at man får hjælp til at indgå i relevante aktiviteter, hvis man har svært ved at opsøge, eller træde ind i nye sociale fællesskaber
- at Furesø Kommune understøtter rammerne for de frivillige initiativer og samarbejder med borgere og andre interessenter der ønsker at bekæmpe ensomheden via fællesskaber.

Tre gange ugentligt kan pensionister i Farum blive hentet og bragt til Aktivitetscentret Gedevejsevang af frivillige, for at spise i fællesskaber til *Spis Sammen på Gedevejsevang*

"Ensomhed er en følelse alle kan have – men ensomheden bliver et problem hvis den gennemsyrer alt – og man ikke kan komme ud af den."

"Det kræver ressourcer at være social."

"De folk der virkelig er ensomme ser vi ikke i aktivitetscentrene. De har brug for at der sker noget lige der hvor de er. Man skal ud til dem – og enten skabe noget lokalt eller følge dem til fællesskaber."

Sådan følger vi op

Værdighedspolitikken skal vedtages og offentliggøres af Byrådet inden udgangen af 2018. Politikken skal revideres hvert 4. år.

Der følges op på Værdighedspolitikken via løbende borgerinddragelse (tilsyn, borgerrejser, interview, spørgeskemaer mv.), så vi sikrer, at politikken øger og fastholder fokus på kvaliteten i *En god og tryk ældrepleje*.

Øvrige dokumenter, der understøtter værdighedspolitikken:

- Det politiske arbejdsprograms mål for *En god og tryk ældrepleje*
- Demensstrategien

Vi skal inddrage brugere/pårørende i udvikling af pleje og omsorg.

Vi skal sikre god kvalitet i ældremaden – herunder mulighed for større valgfrihed.

Medarbejdere skal have kontinuerlig opkvalificering og kompetenceudvikling.

**FURESØ
KOMMUNE**

Borgerforløb skal koordineres endnu bedre på tværs af visitationen, hjemmesygeplejen, rehabilitering og hjemmeplejen.

Vi skal sikre den rette bemanning og de rigtige kompetencer.